



**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL H. E. SKUNDO**

2022 m. birželio d. Nr. S- (7-85/2022)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš komisijos pirmininko Evaldo Raistensio, narių Jurgitos Narkevičiūtės (pranešėja), Rasos Stravinskaitės, Andriaus Veniaus, Vilmos Vildžiūnaitės, išnagrinėjo H. E. (toliau – Pareiškėjas) 2022-05-26 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija, VMI) 2022-05-06 sprendimo Nr. 68-43 (toliau – Inspekcijos sprendimas, skundžiamas sprendimas). Pareiškėjas ir Inspekcijos atstovė N. F. posėdyje 2022-06-14 dalyvavo nuotoliniu būdu.

Komisija n u s t a t ė :

Pareiškėjas nesutinka su Inspekcijos sprendimu, prašo skundžiamą sprendimą panaikinti, t. y. neskaičiuoti gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) delspinigių už 2018, 2019 ir 2020 metų pajamų deklaracijas, taip pat grąžinti neteisingai nuskaičiuotus (įskaitytus) GPM delspinigius.

Iš bylos medžiagos matyti, kad Inspekcija skundžiamu sprendimu patvirtino Kauno apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Kauno AVMI) 2022-03-18 sprendimą dėl atleidimo nuo baudų, delspinigių ir / ar palūkanų Nr. (7.45 Mr) K10-34 (toliau – Kauno AVMI 2022-03-18 sprendimas).

Kauno AVMI 2022-03-18 sprendimo pirma dalimi atleido Pareiškėją nuo 421,80 Eur GPM delspinigių, nes 421,80 Eur GPM delspinigiai iš Pareiškėjo turimos permokos buvo įskaityti 2022-02-18 (prašymo atleisti nuo delspinigių pateikimo dieną), t. y. GPM delspinigiai (421,80 Eur) nebuvo įskaityti iki prašymo pateikimo dienos. Kauno AVMI vadovavosi protingumo ir teisingumo bei gero administravimo principais.

Kauno AVMI 2022-03-18 sprendimo antra dalimi neatleido Pareiškėjo nuo iki prašymo pateikimo dienos įskaitytų 1 407,30 Eur GPM delspinigių, nes 1 407,30 Eur GPM delspinigiai jau buvo sumokėti (įskaityti) iki 2021-12-06. Kauno AVMI rėmėsi Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2011-11-17 nutartimi adm. byloje Nr. A⁵⁵⁶-2918/2011, kurioje pasisakyta, jog atleidimas nuo delspinigių yra galimas esant sąlygai, kad mokesčių mokėtojas turi būti nesumokėjęs (neišieškota) delspinigių ar jų dalies.

Pareiškėjas skunde nurodo, kad pasikonsultavęs su mokesčių administratoriumi, 2017-12-29 įsiregistravo kaip asmuo vykdamas kitą kredito teikimo veiklą. Pasak Pareiškėjo, 2018 m. GPM deklaracija buvo užpildyta įstatymo nustatytu laiku ir prie 2019-10-16 koreguoto deklaracijos varianto gautas prierasas „neatitikimų nenustatyta“. Pareiškėjo teigimu, dėl klaidingo paaiškinimo – „neatitikimų nenustatyta“ – jis gautas palūkanas 2018, 2019 ir 2020 metų pajamų deklaracijose deklaravo kaip individualios veiklos pajamas. Tik pateikus patikslintas pajamų mokesčio deklaracijas už 2018–2020 metus, susidarė 24 162,69 Eur valstybinio socialinio draudimo įmokų ir privalomojo sveikatos draudimo įmokų (toliau – Sodros mokesčiai) permoka bei mažesnė GPM nepriemoka. Pareiškėjo teigimu, VMI pareigūnai nurodė pataisyti deklaracijas ir gautas palūkanas deklaruoti ne kaip individualios veiklos pajamas, o tiesiog kaip gautas palūkanas, t. y. susidariusi GPM nepriemoka bei Sodros permoka yra neteisingos konsultacijos

pasekmė. Pareiškėjo nuomone, valstybė nuostolių nepatyrė, nes Inspekcijos nepriemoka buvo kompensuota Sodros permoka. Pasak skundo, Pareiškėjas GPM kasmet sumoka virš 20 000 Eur. Be to, registruotas nuo 2011 m. pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) mokėtoju bei moka PVM.

Pareiškėjas paaiškina, kad:

- 2021-10-21 pervedė į Inspekcijos sąskaitą 1441 kodu (mokamas GPM) 4 427,05 Eur. Tą pačią dieną nuo Pareiškėjo permokos buvo nuskaičiuoti delspinigiai (kodas 1001). Apie tokių delspinigių nurašymą jis nebuvo informuotas. Nėra logikos teigti, kad pavedimas buvo darytas sąmoningai siekiant sumokėti delspinigius, nes tokiu atveju reikėtų nurodyti 1001 kodą;

- 2021-12-06 pervedė 3 614,29 Eur 1001 kodu (tikslas – sukaupti PVM, mokamą iki 2022-01-25). Tą pačią dieną buvo nuskaičiuoti delspinigiai nuo permokos VMI, apie delspinigių nurašymą Pareiškėjas neinformuotas;

- 2021-12-29 pervedė 2 595 Eur 1441 kodu (mokamas GPM). Jau kitą dieną (2021-12-29) nuo Pareiškėjo permokos VMI nuskaičiavo delspinigius (kodas 1001), Pareiškėjo neinformavo. Pavedimas nebuvo darytas siekiant sumokėti delspinigius, nes reikėtų nurodyti 1001 kodą.

Pareiškėjo teigimu, delspinigiai neteisingai nuskaičiuoti nuo permokos, neinformuojant, todėl sprendimas nepanaikinti delspinigių yra neteisingas. Pasak skundo, Pareiškėjas pajamas deklaravo remdamasis konsultantų paaiškinimais, kurie, kaip paaiškėjo, buvo klaidingi. Pajamų sumos nesikeitė, bet skirtingais laikotarpiais Inspekcija konsultavo skirtingai. Todėl deklaracijos buvo taisomos.

Kaip minėta, Inspekcija skundžiamu sprendimu patvirtino Kauno AVMI 2022-03-18 sprendimą.

Mokesčių apskaitos informacinės sistemos (toliau – MAIS) 2022-02-18 (Pareiškėjo prašymo gavimo Inspekcijoje dieną) balanso duomenimis buvo apskaityta 4 931,32 Eur GPM nepriemoka, nuo kurios buvo apskaičiuota 421,80 Eur GPM delspinigių suma ir tą pačią dieną šios sumos buvo įskaitytos iš Pareiškėjo 2022-02-18 atliktos 4 932 Eur GPM įmokos ir iš Pareiškėjo turėtos permokos.

Kauno AVMI sprendime nurodyta, kadangi Pareiškėjas dalį GPM prievolės už 2018 metus (sumokėjimo terminas 2019-05-02) – 570,13 Eur GPM sumokėjo (buvo įskaityta) 2021-10-21, o 2 594,87 Eur GPM dalis buvo sumokėta (įskaityta) 2021-12-29; dalį GPM prievolės už 2019 metus (sumokėjimo terminas 2020-07-01) – 14 119,40 Eur GPM sumokėjo 2020-07-05, o 3 427,05 Eur GPM sumokėjo (buvo įskaityta) 2021-10-21 Eur; dalį GPM prievolės už 2020 metus (sumokėjimo terminas 2021-05-02) – 386,35 Eur GPM sumokėjo (buvo įskaityta) 2021-12-06, o 4 544,97 Eur GPM sumokėjo (buvo įskaityta) 2022-02-18, vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 96 straipsnio 1 dalies 1 punkto bei 97 ir 98 straipsnių nuostatomis, dėl pavėluoto GPM sumokėjimo laikotarpiu nuo 2019-05-03 iki 2022-02-18 Pareiškėjui iš viso buvo apskaičiuoti 1 829,10 Eur GPM delspinigiai. Kaip minėta, iki 2021-12-06 buvo sumokėti (įskaityti) 1 407,30 Eur GPM delspinigiai, o 2022-02-18 buvo sumokėti (įskaityti) 421,80 GPM delspinigiai.

Kauno AVMI sprendime išsamiai paaiškinta, kodėl Pareiškėjas neatleistinas nuo delspinigių MAĮ 141 straipsnio 1 dalyje nurodytais pagrindais. Kauno AVMI teigimu, nėra pagrindo pripažinti, kad Pareiškėjas nėra kaltas dėl padarytų pažeidimų (MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 punktas) – Pareiškėjas galėjo ir privalėjo pats savarankiškai pateikti pajamų deklaracijas už 2018, 2019 ir 2020 metus ir jose deklaruoti teisingas apmokestinamąsias pajamas bei apskaičiuotą GPM laiku sumokėti į biudžetą. Nėra pagrindo teigti, kad mokesčių įstatymas buvo pažeistas dėl aplinkybių (MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 2–3 punktai), kurios nepriklausė nuo Pareiškėjo valios ir kurių nenumatė ir negalėjo numatyti, ar, kad nesumokėjus GPM įstatyme nustatyta tvarka ir terminais, nepadarė žalos valstybės biudžetui. Šiuo atveju žala biudžetui padaryta, kadangi laiku į biudžetą nepateko mokėtinos mokesčio sumos. Nenustatyta pagrindų ir dėl atleidimo nuo delspinigių pagal MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 4 punktą, tai yra, kad Pareiškėjas mokesčių įstatymą pažeidė dėl klaidingo apibendrinto mokesčio įstatymo paaiškinimo arba mokesčių administratoriaus raštu ar telefonu suteiktos klaidingos konsultacijos.

Konstatuota, kad Pareiškėjas taip pat neatitinka MAĮ 100 straipsnio 1 dalies 3 punkte ir MAĮ 113 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodyto atleidimo nuo delspinigių mokėjimo pagrindo, siejamo su sunkia fizinio asmens ekonomine (socialine) padėtimi.

Taip pat nustatyta, kad, remiantis Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2020-12-30 įsakymu Nr. 4-1171/A1-1301 „Dėl karantino metu ribojamų ir netiesiogiai ribojamų ūkinių veiklų sąrašo patvirtinimo“ patvirtintu Karantino metu ribojamų ir netiesiogiai ribojamų ūkinių veiklų sąrašu, Pareiškėjo aktuali laikotarpiu vykdyta veikla (kitas kredito teikimas) nebuvo įtraukta į nukentėjusių nuo COVID-19 veiklų sąrašą. Kaip nurodyta Kauno AVMI 2022-03-18 sprendime, individualią veiklą vykdančiams gyventojams, kurių ekonominė veikla nėra įtraukta į nukentėjusių nuo COVID-19 veiklų sąrašą, sudarytą Ekonomikos ir inovacijų bei Socialinės apsaugos ir darbo ministerijų, delspinigiai skaičiuojami įprasta tvarka, vadovaujantis MAĮ 96, 97, 98, 99 straipsnių nuostatomis.

Tačiau, kaip nurodyta Kauno AVMI 2022-03-18 sprendime, sprendžiant klausimą dėl atleidimo nuo delspinigių mokėjimo, taip pat privaloma vadovautis protingumo ir teisingumo kriterijais (MAĮ 8 straipsnis). Nagrinėjamu atveju atleidimo nuo delspinigių atveju svarbi aplinkybė yra ir tai, kad pagal atleidimą nuo delspinigių reglamentuojančio MAĮ 100 straipsnio 1 dalies ir 2004-07-26 Inspekcijos viršininko įsakymu Nr. VA-144 patvirtintų „Atleidimo nuo baudų, delspinigių ir palūkanų taisyklėse“ (nauja redakcija patvirtinta 2012-10-01 įsakymu Nr. VA-89) (toliau – Taisyklės) 1 punkto nuostatas mokesčių mokėtojas gali būti atleidžiamas nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų), bet nesumokėtų (neišieškotų) delspinigių ar jų dalies, taip pat nuo paskirtų, bet nesumokėtų ar neišieškotų baudų. Nurodytina ir minėta LVAT 2011-11-17 nutartis adm. byloje Nr. A⁵⁵⁶-2918/2011.

Nustatyta, kad iki prašymo pateikimo dienos buvo sumokėti (įskaityti) 1 407,30 Eur GPM delspinigiai ir Pareiškėjas anksčiau dėl atleidimo nuo jų nesikreipė, todėl atsižvelgiant į tai, kad MAĮ 100 straipsnio 1 dalis ir Taisyklių 1 punktą nenumato galimybės atleisti nuo apskaičiuotų delspinigių ar paskirtų baudų, jei šie delspinigiai ir / ar baudos yra sumokėti (išieškoti), nėra pagrindo Pareiškėją atleisti nuo jau sumokėtų (įskaitytų) iki prašymo pateikimo dienos (2022-02-18) 1 407,30 Eur delspinigių. Tačiau 421,80 Eur GPM delspinigiai buvo įskaityti 2022-02-18, t. y. prašymo atleisti nuo delspinigių pateikimo dieną, todėl, kaip minėta, vadovaujantis minėtais protingumo ir teisingumo bei gero administravimo principais, Pareiškėjas atleistas šios dalies, t. y. nuo 421,80 Eur GPM delspinigių, kurie nebuvo įskaityti iki prašymo pateikimo dienos.

Pasak mokesčių administratoriaus, reikšmingomis aplinkybėmis galima pripažinti ir tai, kad Pareiškėjas, gavęs mokesčių administratoriaus pranešimus dėl pateiktų deklaracijų trūkumų, pateikė metines pajamų deklaracijas už 2018–2020 m., jose papildomai apskaičiavo 11 524,39 Eur (3 165,00+3 427,05+4 932,34) mokėtiną GPM sumą, kurią, nors ir pavėluotai, bet sumokėjo pilnai. Be to atsižvelgtina į tai, kad Pareiškėjui pateikus patikslintas pajamų mokesčio deklaracijas už 2018–2020 metus susidarė 24 162,69 Eur Sodros permoka.

Skundžiamame sprendime Inspekcija pažymėjo, kad pagal Mokesčių mokėtojo sumokėtų sumų įskaitymo ir mokėjimo prievolių dydžių skirtumo pagal patikslintus mokėjimo prievolių dokumentus tvarkymo taisyklių, patvirtintų Inspekcijos viršininko 2004-12-20 įsakymu Nr. VA-193 (toliau – Mokesčių mokėtojo sumokėtų sumų įskaitymo ir mokėjimo prievolių dydžių skirtumo pagal patikslintus mokėjimo prievolių dokumentus tvarkymo taisyklės), nuostatas nepriemokos dengiamos automatiškai, be mokesčių mokėtojo prašymo ir įskaitymo nepriemokoms padengti procedūra vykdoma kiekvieną darbo dieną. Kaip nurodyta skundžiamame sprendime, sumokėjus (įskaičius) delspinigius į valstybės biudžetą, išnyko teisinis pagrindas spręsti klausimą dėl MAĮ nustatytų atleidimo nuo delspinigių pagrindų buvimo.

Toliau nurodomos nustatytos su Pareiškėjo metinių pajamų deklaracijų už 2018–2020 metus pateikimu susijusios aplinkybės.

2018 m.

Pareiškėjas 2019-03-29 pateikė pirminę pajamų deklaraciją už 2018 metus, kurioje apskaičiavo 53 637 Eur mokėtiną GPM sumą, kuri iki 2019-05-02 buvo sumokėta (įskaityta).

Pareiškėjas 2019-04-10 pateikė patikslintą pajamų deklaraciją už 2018 metus, kurioje apskaičiavo 54 137 Eur mokėtiną GPM sumą, t. y. 500 Eur didesnę sumą GPM, negu buvo deklaruota pirminėje pajamų deklaracijoje, nes patikslintoje deklaracijoje Pareiškėjas deklaravo didesnę nekilnojamojo pagal prigimtį daikto nuomos pajamų sumą. 500 Eur GPM iki 2019-05-02 sumokėtas (įskaitytas).

Kauno AVMI 2019-10-15 išsiuntė pranešimą apie 2019-04-10 pateiktos metinės pajamų deklaracijos už 2018 metus trūkumus ir informavo, kad pateiktos deklaracijos „(duomenys neskelbtini) priede deklaruota neteisinga turto įsigijimo ir / ar pardavimo kaina ir kitų su jo pardavimu ar kitokiu perleidimu nuosavybėn susijusių išlaidų ir / ar pajamų suma. Pagal pateiktus dokumentus nustatyta, kad deklaruotos per didelės sklypų įsigijimų sumos už 2018-05-31, 2018-07-18 bei 2018-12-20 sandorius“.

Pareiškėjas 2019-10-16 pateikė antrą patikslintą pajamų deklaraciją už 2018 metus, kurioje apskaičiavo 52 685 Eur mokėtiną GPM sumą, t. y. 1 452 Eur mažesnę sumą mokėtino GPM, negu buvo deklaruota anksčiau pateiktoje patikslintoje pajamų deklaracijoje už 2018 metus, kadangi Pareiškėjas deklaravo didesnes neindividualios veiklos turto įsigijimo kainos ir kitų su jo pardavimu ar kitokiu perleidimu nuosavybėn susijusias išlaidas.

Kauno AVMI 2019-11-15 išsiuntė pranešimą apie 2019-10-16 pateiktos metinės pajamų deklaracijos už 2018 metus trūkumus ir informavo, kad „pateiktoje deklaracijoje deklaruota neteisinga išskaičiuota (sumokėta) mokesčio suma. Deklaruota per didelė suma. Žiūrėti į VMI suformuotą pažymą“.

Pareiškėjas 2021-12-29 pateikė trečią patikslintą pajamų deklaraciją už 2018 metus, kurioje apskaičiavo 55 850 Eur mokėtiną GPM sumą. Dėl to, kad anksčiau kaip individualios veiklos pajamas deklaruotas sumas patikslintoje pajamų mokesčio deklaracijoje deklaravo kaip paskolų palūkanas, Pareiškėjas papildomai apskaičiavo 3 165,00 Eur didesnę mokėtiną GPM negu ankstesnėje pajamų deklaracijoje už 2018 metus (55 850 Eur – 52 685 Eur). 570,13 Eur GPM sumokėtas (įskaitytas) 2021-10-21, o 2 594,87 Eur GPM buvo sumokėtas (įskaitytas) 2021-12-29, iš viso 3 165,00 Eur GPM.

2019 m.

Pareiškėjas 2020-07-05 pateikė pajamų mokesčio deklaraciją už 2019 metus, kurioje apskaičiavo 14 119,40 Eur mokėtiną GPM sumą, kuri iki 2020-07-05 buvo sumokėta (įskaityta).

Kauno AVMI 2020-09-29 išsiuntė pranešimą apie 2020-07-05 pateiktos metinės pajamų deklaracijos už 2019 metus trūkumus ir informavo, kad „Deklaruota neteisinga išskaičiuota (sumokėta) mokesčio suma. Deklaravote 5 620,92 Eur, pagal VMI turimus duomenis buvo išskaičiuota 5 040,04 Eur. Pasitikrinti galite EDS pažymos kortelėje. Nedeklaruota kito asmens savo lėšomis sumokėta mokesčio suma. Deklaruota netiksli kito lėšomis sumokėto GPM suma. Patikslinus deklaraciją prašome pateikti prie jos turto įsigijimo ir pardavimo dokumentus“.

Kauno AVMI 2020-10-23 išsiuntė pranešimą apie 2020-07-05 pateiktos metinės pajamų deklaracijos už 2019 metus trūkumus ir informavo, kad „Deklaruota neteisinga išskaičiuota (sumokėta) mokesčio suma. Taip pat neteisinga pajamų suma. Deklaruotos sumos nesutampa su VMI turimais duomenimis, pasitikrinti galite EDS sistemoje. „Peržiūrėti 2019 metų pažymos kortelę“. Patogiausia tikslinti deklaraciją preliminarios deklaracijos pagrindu“.

Kauno AVMI 2021-01-19 išsiuntė pranešimą apie 2020-07-05 pateiktos metinės pajamų deklaracijos už 2019 metus trūkumus ir informavo, kad „Nedeklaruotos arba deklaruotos ne visos apmokestinamosios pajamos. Nedeklaravote 58 kodu gautų pajamų 61 275,88 Eur sumos. Deklaruota neteisinga išskaičiuota (sumokėta) mokesčio suma. Deklaravote neteisingą išskaičiuotą gyventojų pajamų mokesčio 3 336,76 Eur sumą nuo individualios veiklos pajamų, įrašykite 0“.

Kauno AVMI 2021-09-22 išsiuntė pranešimą apie 2020-07-05 pateiktos metinės pajamų deklaracijos už 2019 metus trūkumus ir informavo, kad „Nedeklaravote arba deklaravote ne visas apmokestinamąsias pajamas. Nedeklaravote 58 kodu gautų pajamų 61 275,88 Eur sumos. Pažymime, kad palūkanų kaip individualios veiklos pajamų deklaruoti negalite, turi būti deklaruojamos E dalyje“.

Pareiškėjas 2021-10-21 pateikė patikslintą pajamų mokesčio deklaraciją už 2019 metus, kurioje apskaičiavo 17 546,45 Eur mokėtiną GPM sumą. Dėl to, kad anksčiau kaip individualios

veiklos pajamas deklaruotą 68 275,88 Eur sumą patikslintoje pajamų mokesčio deklaracijoje deklaravo kaip palūkanas, Pareiškėjas papildomai apskaičiavo 3 427,05 Eur didesnę mokėtiną GPM negu priminėje pajamų mokesčio deklaracijoje už 2019 metus (17 546,45 Eur – 14 119,40 Eur). Apskaičiuotas 3 427,05 Eur GPM sumokėtas (įskaitytas) 2021-10-21.

2020 m.

Pareiškėjas 2021-05-02 pateikė pajamų mokesčio deklaraciją už 2020 metus, kurioje apskaičiavo 16 220,34 Eur mokėtiną GPM sumą, kuri iki 2021-05-03 buvo sumokėta (įskaityta).

Kauno AVMI 2022-01-28 išsiuntė pranešimą apie 2021-05-02 pateiktos metinės pajamų deklaracijos už 2019 metus trūkumus ir informavo, kad „Deklaravote ne visas 15 proc. tarifu apmokestinamas pajamas. Deklaravote 178,52 Eur gautų pajamų, pagal VMI turimus duomenis gavote 109 600 Eur. Pasitikrinti galite EDS pažymos kortelėje. Deklaravote neteisingą turto įsigijimo ir / ar pardavimo kainą ir kitą su jo pardavimu ar kitokiu perleidimu nuosavybėn susijusių išlaidų ir / ar pajamų sumą. Pagal pateiktus dokumentus žemės sklypo adresu: P. D. g. 25, Kaunas, pardavimo pajamos 12 100 €, 12 100 €, 10 000 €, 10 000 €“.

Pareiškėjas 2022-02-18 pateikė patikslintą pajamų mokesčio deklaraciją už 2020 metus, kurioje apskaičiavo 21 152,34 Eur mokėtiną GPM sumą. Dėl to, kad anksčiau kaip individualios veiklos pajamas deklaruotą 109 600,00 Eur sumą patikslintoje pajamų mokesčio deklaracijoje deklaravo kaip palūkanas, Pareiškėjas papildomai apskaičiavo 4 932,34 Eur didesnę mokėtiną GPM negu priminėje pajamų mokesčio deklaracijoje už 2020 metus (21 152,34 Eur – 16 220,34 Eur). 0,68 Eur GPM buvo sumokėtas (įskaitytas) 2019-08-23, 386,35 Eur GPM sumokėtas (įskaitytas) 2021-12-06, o 4 544,97 Eur GPM sumokėtas (įskaitytas) 2022-02-18, iš viso 4 932,34 Eur.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjo skundas atmestinas, skundžiamas Inspekcijos sprendimas tvirtintinas, Pareiškėjas neatleistinas nuo įskaitytų 1 407,30 Eur GPM delspinigių.

Mokesčių administratorius dėl pavėluoto GPM sumokėjimo laikotarpiu nuo 2019-05-03 iki 2022-02-18 už 2018 m., 2019 m., ir 2020 m. mokestinius laikotarpius Pareiškėjui iš viso apskaičiavo 1 829,10 Eur GPM delspinigius. MAIS duomenimis Pareiškėjui 2022-02-18 (Pareiškėjo prašymo gavimo Inspekcijoje dieną) buvo apskaičiuota 4 931,32 Eur GPM nepriemoka, nuo kurios buvo apskaičiuota 421,80 Eur GPM delspinigių suma ir tą pačią dieną šios sumos buvo įskaitytos iš Pareiškėjo 2022-02-18 atliktos 4 932 Eur GPM įmokos ir iš Pareiškėjo turėtos permokos. Likusi ginčo GPM delspinigių suma 1 407,30 Eur (1 829,10 Eur – 421,80 Eur) buvo įskaityta iki 2021-12-06. Iš bylos medžiagos matyti, kad Pareiškėjui pateikus 2022-02-18 prašymą neskaičiuoti delspinigių už laiku nesumokėtą GPM, Kauno AVMI 2022-03-18 sprendime išsamiai išnagrinėjo ir nustatė, jog Pareiškėjas neatleistinas nuo delspinigių MAĮ 141 straipsnio 1 dalyje (100 straipsnio 1 dalies 3 punkte) nurodytais pagrindais bei konstatuota, kad Pareiškėjas neatitinka MAĮ 100 straipsnio 1 dalies 3 punkte ir MAĮ 113 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodyto atleidimo nuo delspinigių mokėjimo pagrindo, siejamo su sunkia fizinio asmens ekonomine (socialine) padėtimi. Taip pat nurodyta, kad Pareiškėjo aktuali laikotarpiu vykdyta veikla (kitas kredito teikimas) nebuvo įtraukta į nukentėjusių nuo COVID-19 veiklų sąrašą, sudarytą Ekonomikos ir inovacijų bei Socialinės apsaugos ir darbo ministerijų, todėl delspinigiai Pareiškėjui buvo skaičiuojami įprasta tvarka, vadovaujantis MAĮ 96, 97, 98, 99 straipsnių nuostatomis. Tačiau Kauno AVMI 2022-03-18 sprendimo pirma dalimi, vadovaudamasi protingumo ir teisingumo bei gero administravimo principais, atleido Pareiškėją nuo 421,80 Eur GPM delspinigių sumos, nes 421,80 Eur GPM delspinigiai iš Pareiškėjo turimos permokos buvo įskaityti 2022-02-18, t. y. GPM delspinigiai (421,80 Eur) nebuvo įskaityti iki prašymo pateikimo dienos. 2022-03-18 sprendimo antra dalimi Kauno AVMI neatleido Pareiškėjo nuo iki prašymo pateikimo dienos įskaitytų 1 407,30 Eur GPM delspinigių, nes 1 407,30 Eur GPM delspinigių suma jau buvo sumokėta (įskaityta) iki 2021-12-06. Šioje dalyje Kauno AVMI rėmėsi LVAT 2011-11-17 nutartimi adm. byloje Nr. A⁵⁵⁶-2918/2011, kurioje pasakyta, jog atleidimas nuo delspinigių yra galimas esant sąlygai, kad mokesčių mokėtojas turi būti nesumokėjęs (neišieškota) delspinigių ar jų dalies. Inspekcija skundžiamu sprendimu patvirtino Kauno AVMI 2022-03-18 sprendimą.

Pareiškėjas su tokia mokesčių administratoriaus pozicija nesutinka, mano, kad jis atleistinas ir nuo likusių 1 407,30 Eur GPM delspinigių, apskaičiuotų nuo laiku nesumokėto GPM už 2018 m., 2019 m. ir 2020 m. mokestinius laikotarpius. Pareiškėjo teigimu, jis dėl neinformatyvios VMI sistemos nežinojo, kad jam buvo apskaičiuojami ir įskaitomi GPM delspinigiai. Pareiškėjas atkreipia dėmesį, jog jis, nors ir turėjo GPM nepriemoką, tačiau taip pat turėjo Sodros mokesčių permoką.

Taigi nagrinėjamu atveju mokestinis ginčas kilo dėl galimybės Pareiškėją atleisti nuo 1 407,30 Eur GPM delspinigių (toliau – ginčo delspinigiai), kurie buvo Pareiškėjui apskaičiuoti ir įskaityti iki 2021-12-06. Prašymą atleisti nuo GPM delspinigių Pareiškėjas pateikė 2022-02-18. Pareiškėjas konkrečiai neįvardino MAĮ įtvirtintų atleidimo nuo delspinigių pagrindų, tačiau iš skundo Komisijai ir posėdžio Komisijoje metu išsakytų argumentų spręstina, jog Pareiškėjas prašo atleisti nuo ginčo delspinigių MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 3 ir 4 punktuose įtvirtintais pagrindais, t. y. kai mokesčių mokėtojo atskira veika, nors ir pažeidžiančia mokesčio įstatymo nuostatas, nepadaroma žala biudžetui (3 p.) ir, kai mokesčio įstatymas pažeistas dėl mokesčių mokėtojui suteiktos klaidingos konsultacijos mokesčių mokėjimo klausimais (4 p.). Pažymėtina, kad Pareiškėjas, grįsdamas savo prašymą atleisti nuo ginčo delspinigių, neginčijo nei jų apskaičiavimo tvarkos, nei jų dydžio, nepateikė jokių objektyvių duomenų, kad apskaičiuotas delspinigių dydis būtų neteisingas jo atžvilgiu.

MAĮ 100 straipsnio 1 dalyje bei Atleidimo nuo baudų, delspinigių ir palūkanų taisyklių, patvirtintų Inspekcijos viršininko 2004-07-26 įsakymu Nr. VA-144 (aktuali redakcija galioja nuo 2012-10-07) „Dėl atleidimo nuo baudų, delspinigių ir palūkanų taisyklių patvirtinimo“, 1 bei 7 punktuose nustatyta, kad, esant MAĮ nustatytiems pagrindams, mokesčių mokėtojas gali būti atleidžiamas nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų), bet nesumokėtų (neišieškotų) delspinigių ar jų dalies.

Tiek vietos, tiek centrinis mokesčių administratorius savo sprendimuose nurodė, kad teisės aktai, reglamentuojantys mokesčių mokėtojų atleidimą nuo apskaičiuotų delspinigių, nenumato galimybės atleisti mokesčių mokėtoją nuo apskaičiuotų delspinigių ar jų dalies, jei šie delspinigiai yra sumokėti (išieškoti), o nagrinėjamu atveju remiantis Mokesčių mokėtojo sumokėtų sumų įskaitymo ir mokėjimo prievolių dydžių skirtumo pagal patikslintus mokėjimo prievolių dokumentus tvarkymo taisyklių (aktuali redakcija galioja nuo 2019-01-30) 17 punktu ginčo delspinigių sumos buvo įskaitytos automatiškai. Minėtame taisyklių 17 punkte nustatyta, kad Mokesčių permokų sąskaitoje ir (arba) Mokesčio skirtumo sąskaitoje esančiomis sumomis Inspekcijos administruojamų mokesčių mokestinės ir baudų už administracinius nusižengimus (AN) (paskirtų nuo 2015-07-01) nepriemokos dengiamos automatiškai, be mokesčių mokėtojo prašymo; permokų (skirtumo) įskaitymo mokestinėms ir baudų už AN nepriemokoms padengti procedūra šių taisyklių 16 punkte nustatyta tvarka vykdoma kiekvieną darbo dieną.

Įvertinusi mokestinės bylos medžiagą, taip pat mokesčių administratoriaus ir Pareiškėjo poziciją ginčo klausimu, Komisija sutinka su Inspekcijos, remiantis LVAT nutartimi adm. byloje Nr. A⁵⁵⁶-2918/2011, padaryta išvada, jog teisėkūros subjektai atleidimą nuo delspinigių sieja su viena sąlyga – mokesčių mokėtojas turi būti nesumokėjęs (neišieškota) delspinigių ar jų dalies. Kaip nurodyta Kauno AVMI 2022-03-18 sprendime, iki 2021-12-06 buvo sumokėta (įskaityta) 1 407,30 Eur GPM delspinigių suma, o 2022-02-18 buvo sumokėta (įskaityta) 421,80 GPM delspinigių suma. Kaip minėta, Pareiškėjas atleistas nuo 421,80 GPM delspinigių. Kadangi nagrinėjamu atveju ginčo delspinigiai (1 407,30 Eur) yra sumokėti, t. y. aukščiau nurodytų teisės normų nustatyta tvarka įskaityti, teisinė galimybė atleisti Pareiškėją nuo šių delspinigių yra eliminuota. T. y. išnyko teisinis pagrindas spręsti klausimą dėl MAĮ nustatytų atleidimo nuo delspinigių pagrindų buvimo, kuriais remiasi Pareiškėjas. Šiuo atveju neturi įtakos nei žalos biudžetui padarymas / nepadarymas, nei aplinkybės dėl klaidinančios konsultacijos suteikimo / nesuteikimo, nei kitos aplinkybės, kurios galėtų būti svarbios mokesčių mokėtojui.

Atsižvelgdama į aukščiau nurodytas aplinkybes, Komisija konstatuoja, kad ginčijamas Inspekcijos sprendimas yra teisėtas ir pagrįstas, naikinti šio sprendimo Pareiškėjo skunde nurodytais motyvais nėra pagrindo. Pareiškėjas nuo ginčo GPM delspinigių neatleistinas.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 100 straipsnio 2 dalimi, 155 straipsnio 4 dalies 1 punktu, n u s p r e n d ž i a :

1. Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2022-05-06 sprendimą Nr. 68-43.

2. Neatleisti Pareiškėjo nuo 1 407,30 Eur GPM delspinigių.

Pagal MAĮ 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, spręsdami mokesčių ginčą (arba mokesčio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkas

Evaldas Raistenskis

Komisijos narė

Jurgita Narkevičiūtė

Komisijos narė

Rasa Stravinskaitė

Komisijos narys

Andrius Venius

Komisijos narė

Vilma Vildžiūnaitė